

На основу члана 6. став 4. Закона о високом образовању (“Службени гласник Републике Српске”, број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 и 90/16), члана 54. Статута Универзитета у Бањој Луци, члана 20. Статута Економског факултета Универзитета у Бањој Луци и члана 18. Правила студирања III циклусу (број: 02/04-3.1395-82/15 од 28.05.2015. године), Наставно научно вијеће Економског факултета Универзитета у Бањој Луци на VI сједници одржаној 03.04.2017. године, донијело је

ПРАВИЛА СТУДИРАЊА НА III ЦИКЛУСУ СТУДИЈА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилима регулишу се следећа питања: упис студената на трећи циклус студија, организација студија, поступак пријаве, припреме и одбране завршног дијела програма трећег циклуса студија - докторске дисертације, као и друга питања у вези са реализацијом студијских програма трећег циклуса студија на Економском факултету Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Припрема, организација и обезбјеђење квалитета студијских програма трећег циклуса студија на Факултету је у надлежности Вијећа студијског програма III циклуса студија и Наставно-научног вијећа Факултета (у даљем тексту: Вијеће Факултета).

Члан 3.

Чланови Вијећа студијског програма III циклуса студија су сви наставници који су у радном односу на Универзитету, а који изводе наставу на студијским програмима трећег циклуса студија на Факултету.

Вијећем студијског програма руководи руководилац студијског програма, којег именује декан на приједлог Вијећа Факултета из реда наставника у звању редовних и ванредних професора, на период од четири године.

Надлежности Вијећа студијског програма III циклуса студија су:

- Предлаже Вијећу Факултета листу одговорних наставника на трећем циклусу студија;
- Предлаже декану Факултета чланове Комисије за провођење квалификационог испита за упис студената у прву годину трећег циклуса студија;
- Разматра приједлог ранг листе кандидата за упис студената у прву годину трећег циклуса студија и даје приједлог декану за упис студената;
- Прати динамику рада студената у складу са студијским програмима на трећем циклусу студија;
- Разматра приједлоге пријава тема докторских дисертација и предлаже Вијећу Факултета Комисију за оцјену подобности кандидата и теме докторске дисертације;
- Разматра Извјештаје о оцјени подобности кандидата и теме докторске дисертације и предлаже Вијећу Факултета ментора,
- Предлаже Вијећу Факултета Комисију за оцјену урађене докторске дисертације;
- Разматра Извјештаје о оцјени урађене докторске дисертације и предлаже Вијећу Факултета комисију за јавну одбрану докторске дисертације;
- Тражи мишљење надлежне катедре везано за извођење наставног процеса на студијским програмима трећег циклуса студија;

II УСЛОВИ И НАЧИН УПИСА

Члан 4.

Општи услов за конкурсисање кандидата јесте завршен трогодишњи (180 ЕЦТС бодова) или четворогодишњи студиј (240 ЕЦТС бодова) првог циклуса или основни додипломски студиј на акредитованим универзитетима у земљи и иностранству, те да је кандидат:

- Завршио једногодишњи (60 ЕЦТС бодова) или двогодишњи студиј (120 ЕЦТС бодова) II циклуса студија и стекао академско звање *мастера економије* на акредитованим универзитетима у земљи или иностранству на којима се изводи настава из научног поља економија и пословање, односно са укупно остварених 300 ЕЦТС бодова;
- Завршио двогодишњи магистарски студиј према одредбама Закона о универзитету и ранијих законских рјешења прије усвајања Закона о високом образовању, те да има научно звање *магистра економских наука* уз претходно спроведени поступак еквиваленције раније стеченог звања са новим звањима.

Члан 5.

- Кандидати који су стекли научно звање магистра економских наука имају право за подношење захтјева за признавање једног дијела положених испита на магистарском студију као положених испита на студијском програму трећег циклуса студија.

- Кандидати који су завршили студиј првог и другог циклуса, односно основне и магистарске студија на другим универзитетима, треба да изврше вредновање стечене високошколске исправе према Правилнику о поступку вредновања раније стечених академских назива за потребе наставка школовања на Универзитету у Бањој Луци.

Члан 6.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ УПИСА И РАНГИРАЊА КАНДИДАТА

Кандидати за упис на прву годину трећег циклуса студија подносе пријаву на конкурс за упис на трећи циклус студија која треба да садржи:

- Овјерену копију дипломе или увјерења о дипломирању првог и другог циклуса студија,
- Родни лист,
- Доказ о држављанству,
- мотивационо писмо кандидата о студирању на докторском студију које садржи (уже научне области интересовања, приједлог изборних предмета и образложење научне и теоријске заснованости подручја интересовања за студиј трећег циклуса студија). Кандидат се опредељује за одређени модул докторских студија, а приједлог докторског истраживања мора одговарати самом модулу за који се кандидат определијелило,
- Попуњен пријавни образац који садржи назив научне области коју кандидат жели да студира на трећем циклусу студија (назив модула, образложен приједлог избора изборних предмета у складу са студијским програмом и модулом),
- Биографске и библиографске податке кандидата,
- Увјерење о положеним испитима и овјерен Наставни плани и програм првог и другог циклуса студија (достављају кандидати који су завршили факултете на другим високошколским установама у Босни и Херцеговини и Србији),
- Доказ о уплати накнаде за техничке услуге и директне материјалне трошкове у вези са пријавом на интервју.

Редослијед кандидата за упис на прву годину трећег циклуса студија утврђује

Комисија за пријем на докторски студиј коју именује декан Факултета на приједлог Вијећа студијског програма.

Комисија из претходног става ће за кандидате који су завршили студиј првог или другог циклуса студија, односно основни или магистарски студиј на другим универзитетима у земљи и иностранству провести поступак вредновања високошколских исправа и утврдити приједлог разлике предмета које су кандидати дужни положити прије почетка полагања предмета дефинисаних студијским програмом на трећем циклусу студија.

Приједлог разлике предмета за кандидате из претходног става су саставни дио ранг-листе кандидата за упис студената на прву годину трећег циклуса студија.

Комисија рангира кандидате на основу сљедећих критерија: опште просјечне оцјене остварене на првом и другом циклусу студија, дужине студирања и остварених научних резултата.

Бодовање по критеријима се врши на сљедећи начин:

1. Успјех са првог циклуса студија омогућује максималних двадесет и пет (25) бодова. Број бодова остварен на основу општег успјеха добија се тако да се просјечна оцјена из свих предмета четворогодишњег, односно трогодишњег студија дијели са бројем два (2) и помножи са бројем пет (5). На примјер, просјечна оцјена $7,56/2*5=18,90$ бодова;
2. Успјех са другог циклуса студија омогућује максималних двадесет и пет (25) бодова. Број бодова остварен на основу општег успјеха добија се тако да се просјечна оцјена из свих предмета једногодишњег односно двогодишњег студија, дијели са бројем два (2) и помножи са бројем пет (5). На примјер, просјечна оцјена $7,56/2*5=18,90$ бодова;
3. Научни резултати кандидата се бодују у складу са прописаном методологијом вредновања научне дјелатности кандидата дефинисане чланом 19 Правилника о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци.

III СТАТУС СТУДЕНТА

Члан 7.

Статус студента трећег циклуса студија има лице уписано на студијски програм трећег циклуса студија на Факултетом.

Уписом на студијски програм трећег циклуса студија, студент потписује Уговор о студирању са Факултетом и добија индекс. Ток студија студента трећег циклуса студија евидентира се у персоналном досије студента и матичној књизи уписани студената трећег циклуса студија.

Студент након завршетка студија трећег циклуса студија добија диплому о завршеном студију трећег циклуса студија и додаток дипломи.

Студентска служба Факултета води посебну евиденцију о студентима који су завршили студиј трећег циклуса студија.

Статус студента трећег циклуса студија престаје у складу са законом и статутима Универзитета и Факултета.

Мировање и права и обавеза студента трећег циклуса студија регулисана су законом и статутима Универзитета и Факултета.

IV ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 8.

Студије трећег циклуса обухватају различите облике наставе: предавања, вјежбе, семинаре, консултације, истраживачке радионице, колегије, самостални студијски истраживачки рад (објављивање научних радова у признатим научним публикацијама, припрему, израду и одбрану докторске дисертације) у складу са лиценцираним студијским програмима на Универзитету.

Студент, у складу са студијским програмом за све наставне активности дефинисане студијским програмом, добија припадајући број ECTS бодова и оцјене од 5 до 10.

Члан 9.

Студент уписује више године студија и обнавља текућу годину у складу са законом и статутима Универзитета и Факултета.

V ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 10.

Докторска дисертација представља завршни дио студијског програма трећег циклуса студија.

Докторска дисертација може бити пријављена из уже научне области лиценцираног студијског програма.

Пријава приједлога теме докторске дисертације подноси се студентској служби Факултета на обрасцу који прописује Сенат Универзитета, а који садржи сљедеће елементе:

- Име и презиме кандидата са кратком биографијом,
- Списак објављених научних радова и примјерке радова,
- Приједлог наслова теме,
- Сагласност предложеног ментора,
- Образложење приједлога теме (циљ истраживања, преглед досадашњих истраживања, радна хипотеза, материјал и метод, план рада, очекивани резултати и приједлог садржаја докторске дисертације) и
- Списак литературе релевантне за израду докторске дисертације.

Члан 11.

Ментор за израду докторске дисертације може бити наставник који има академско звање редовни или ванредни професор из уже научне области којој припада предмет истраживања докторске дисертације и најмање два рада објављена у научним часописима индексираним у репрезентативним свјетским цитатним базама за одређену научну област.

Члан 12.

На приједлог Вијећа студијског програма трећег циклуса студија, Вијеће Факултета утврђује приједлог за именовање комисије за оцјену подобности кандидата, теме и ментора, која се састоји од најмање три наставника од којих су два из одговарајуће уже научне области, од којих бар један мора бити са друге високошколске установе.

Чланови комисије морају имати најмање два рада објављена у научним часописима индексираним у репрезентативним свјетским цитатним базама за одређену научну област. Ментор не може бити члан комисије за оцјену подобности кандидата, теме и ментора.

Комисију из става 1. именује Сенат Универзитета.

Члан 13.

Прије израде извјештаја о подобности теме, кандидата и ментора, Комисија за писање извјештаја заказује јавно представљање теме и програма истраживања докторске дисертација у оквиру истраживачких радионица. Обавјештење о јавном представљању теме и програма истраживања објављује се на огласној табли и интернет страници Факултета. Јавном представљању обавезно присуствује ментор.

Сви писани коментари и сугестије дати приликом јавног представљања теме и програма истраживања докторске дисертације се достављају кандидату, потенцијалном ментору и комисији за оцјену подобности кандидата, теме и ментора.

Извјештај потписан од стране свих чланова Комисије, укључујући и скенирану електронску верзију, предаје се на протокол Факултета у четири примјерка.

Уколико члан Комисије не потпише извјештај дужан је доставити издвојено мишљење које је саставни дио извјештаја.

Замјена члана Комисије се може вршити само из разлога физичке спријечености члана комисије да учествује у њеном раду.

Одлуку о замјени члана Комисије доноси Вијеће Факултета на приједлог Вијећа студијског програма те исту предлаже Сенату Универзитета.

Извјештај о оцјени подобности теме, кандидата и ментора, комисија предаје Наставно научној вијећу Факултета на разматрање у року од 60 дана од именовања.

Уколико истекне рок претходног става овог члана председник комисије има обавезу да информише надлежну Катедру и Вијећа Студијског програма и Факултета о разлозима кашњења и тражити продужење наведеног рока или именовање нове комисије.

Након разматрања извјештаја на Вијећу студијског програма трећег циклуса студија, исти се доставља на разматрање Наставно научној вијећу Факултета и Сенату Универзитета на доношење одлуке.

Кандидату је одобрена израда докторске дисертације након прихватања извјештаја од стране Сената Универзитета.

Члан 14.

Кандидат може да брани докторску дисертацију након што је објавио један научни рад из уже научне области у којој је радио истраживања из своје докторске дисертације, у научном часопису индексираним у репрезентативним свјетским цитатним базама. У случају да кандидат не испуњава услов из претходне тачке овог члана, може да брани докторску дисертацију након што је објавио три научна рада из уже научне области у којој је радио истраживања из своје докторске дисертације, од којих су:

- Најмање два научна рада објављена у водећим националним научним часописима који се објављују ван територије Босне и Херцеговине и који су категорисани као такви од стране надлежног министарства или другог државног органа, и
- Један научни рад објављен у научном часопису који је категорисан у првој категорији часописа Министарства науке и технологије Републике Српске.

Кандидат мора бити први аутор у објављеном научном раду, односно објављеним научним радовима.

Урађену докторску дисертацију кандидат је дужан да преда у року од три године од дана одобравања теме, у седам примјерака.

Члан 15.

Наставно научно вијеће Факултета и Вијеће студијског програма III циклуса студија утврђује приједлог комисије за оцјену урађене докторске дисертације, на приједлог катедре. Приједлог одлуке се доставља на разматрање Наставно научно вијећу Факултета и Сенату Универзитета на доношење одлуке.

Комисија о оцјени урађене докторске дисертације се састоји од најмање три наставника од којих су два из одговарајуће уже научне области, од којих бар један мора бити са друге високошколске установе. Чланови комисије морају имати најмање два рада објављена у научним часописима индексираним у репрезентативним свјетским цитатним базама за одређену научну област.

Извјештај потписан од стране свих чланова Комисије, укључујући и скенирану електронску верзију, предаје се на протокол Факултета у четири примјерка.

Уколико члан Комисије не потпише извјештај дужан је доставити издвојено мишљење које је саставни дио извјештаја.

Замјена члана Комисије се може вршити само из разлога физичке спречености члана комисије да учествује у њеном раду.

Одлуку о замјени члана Комисије доноси Вијеће факултета на приједлог надлежне Вијећа Студијског програма, те исти доставља Сенату Универзитета.

Уколико истекне рок претходног става овог члана председник комисије има обавезу да информише Вијеће Студијског програма и Вијеће Факултета о разлозима кашњења и тражити продужење наведеног рока или именовање нове комисије.

Комисија је дужна да у року од 60 дана напише извјештај који се заједно са рукописом докторске дисертације ставља на увид јавности током наредних 30 дана у просторијама Факултета.

Вијеће студијског програма III циклуса студија разматра извјештај комисије, а потом га са приједлогом одлуке доставља на разматрање Вијећу Факултета и Сенату Универзитета на доношење одлуке.

Члан 16.

Након усвајања извјештаја на Сенату Универзитета, студент стиче право на јавну одбрану докторске дисертације.

Чланови комисије за одбрану докторске дисертације, као и за пријаву дисертације, биће именовани од стране Сената на приједлог Вијећа студијског програма и Вијећа Факултета.

Јавну одбрану докторске дисертације заказује декан у договору са председником комисије и кандидатом. О термину јавне одбране председник Комисије обавјештава студентску службу Факултета, чланове комисије, кандидата и јавност.

Обавјештење о термину одбране докторске дисертације се обавезно објављује на огласној плочи Факултета, на веб-страници Универзитета и у средствима јавног информисања, најмање 15 дана прије датума одбране.

Члан 17.

О току одбране комисија саставља записник са јавне одбране докторске дисертације.

Даном одбране докторске дисертације студент стиче научни степен доктора наука предвиђен овим правилима и студијским програмом трећег циклуса студија.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Ова Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на веб-страници Факултета.

Број: 13/3.600-VI-7/17

ДОСТАВЉЕНО:

1. Продеканима Факултета,
2. Секретару Факултета,
3. Шефу студентске службе,
4. Материјал сједнице,
5. а/а.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Наставно- научног вијећа**

Проф. др Станко Станић